

„Coridorul morții” i-a lăsat sechele pe viață

În seara de 7 aprilie 2009, tânărul Sergiu Buhaniuc se afla în centrul capitalei și urmărea desfășurarea protestelor violente din fața clădirilor Președinției și Parlamentului. Pe neașteptate a fost urcat cu forța într-o mașină de trei persoane în civil, fiind transportat la sediul Direcției de combatere a crimei organizate a MAI, iar apoi la Comisariatul de poliție al sectorului Buiucani.

Sergiu nu are cuvinte să descrie ce i s-a întâmplat la poliție. Își amintește că era bătut simultan de cel puțin cinci persoane. Unele purtau uniformă de polițist, pe când altele erau în civil. „Eram lovit cu pumnii, cu picioarele, cu bastonul peste cap, spate, picioare. Nu puteam evita loviturile. Măinile îmi erau prinse în cătușe... Îmi răuceau mâinile și mă băteau cu bastonul peste tălpi, cerându-mi să recunosc ceea ce nu am comis. Peste un timp mi-am pierdut cunoștința”, își amintește băiatul.

A doua zi a fost transferat la Comisariatul General de Poliție, unde, susține el, a fost maltratat. A fost condamnat la 10 zile de arest preventiv, pe care urma să le ispășească în Penitenciarul nr.3. De la ieșirea din comisariat până la mașina de poliție, Sergiu a trecut prin așa-zisul „coridor al morții”, primind mai multe lovituri puternice. „Fiind în arest, nu m-a văzut nici un medic, cu toate că aveam dureri de cap de la bătaie, iar ochii, spatele și picioarele erau pline de vânătăi”, spune Sergiu.

Timp de două zile nu i s-a dat apă și mâncare. Când ruga să fie dus la veceu, era refuzat și umilit. Coșmarul a durat până la 17 aprilie, când a fost eliberat. În tot acest timp familia nu știa nimic despre soarta lui.

Ajuns în libertate, timp de zece zile Sergiu a stat închis în casă. Se ascundea de poliție. A auzit de foștii colegi de celulă că dacă va ieși în stradă, atunci va fi arestat. După 12 zile, Sergiu s-a adresat după ajutor medical, fiindcă se simțea rău. A fost examinat atât de medici, cât și de un psiholog la Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”. Expertiza a confirmat că tânărul a fost maltratat.

Sechele fizice și psihice în urma bătailor

Sergiu spune că din aprilie 2009 are grave probleme de sănătate. „Nu

CHIAR DACĂ AU TRECUT 2 ani și jumătate, Sergiu Buhaniuc refuză din teamă să-și arate fața.

aud bine. Mi s-a înrăutățit vederea și port ochelari”, spune tânărul.

Svetlana Vișanu, medic psiho-terapeut la Centrul „Memoria”, susține că Sergiu Buhaniuc atunci când s-a adresat la Centru pentru ajutor avea o traumă cranio-cerebrală. „Trauma a cauzat otită bilaterală, adică Sergiu nu aude bine cu ambele urechi. În plus, el suferă de depresie și este periodic consultat de un psiholog”, spune Svetlana Vișanu.

Sergiu a depus la Procuratura militară din Chișinău o plângere pe cazul maltratării de către colaboratorii de poliție. Însă, prin ordonanța

Procuraturii militare Chișinău din 29 mai 2009, s-a refuzat începerea urmăririi penale.

Vitalie Zamă, avocatul lui Sergiu, spune că instanța de judecată a anulat ordonanța de încetare a urmăririi penale, obligându-l pe procuror să efectueze un control suplimentar pe acest caz. „Din păcate, ulterior nu s-a efectuat nici o acțiune procesuală. Ținând cont de faptul că autoritățile naționale nu au investigat eficient plângerea de maltratare a lui Sergiu, în 2010 dosarul a fost transmis la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO)”, specifică avocatul.

CEDO urmează să facă dreptatea

Vitalie Zamă susține că lui Sergiu Buhaniuc i-au fost încălcate drepturile prevăzute de Articolul 3 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale, care prevede că „nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”.

„Aflându-se în custodia poliției, la reținere, transportare și anchetare, băiatul a fost supus reținerii, tratamentelor, a fost maltratat și agresat fizic și psihologic. Condițiile de detenție au fost inumane și degradante și nu i s-a acordat asistența medicală corespunzătoare”, spune Vitalie Zamă.

Bani pierduți la CEDO

Lilian Apostol, șef interimar al Direcției Agent Guvernamental din cadrul Ministerului Justiției, a declarat că CEDO nu este o instanță supremă sau superioară unor instanțe naționale, dar datorită rolului și rolului său de supraveghetor al respectării Convenției Europene a Drepturilor și Libertăților Fundamentale se pronunță în cazurile când instanțele naționale nu au oferit o remediere potrivită pretinselor violări ale Convenției. Potrivit datelor Ministerului Justiției, Curtea Europeană a emis 36 de hotărâri privind violarea Articolului 3 al Convenției. Drept urmare, Guvernul a fost obligat să achite victimelor torturii drept prejudiciu moral și material peste 800 mii euro.

Lilia ZAHARIA

Violarea Articolului 3 al Convenției CEDO „Interzicerea torturii”

Numerul total de cazuri pierdute de R. Moldova / suma achitată victimelor torturii	36	812 803 euro
Cazuri de aplicare a torturii și investigare ineficientă a dosarelor / suma achitată victimelor	8	170 200 euro
Cazuri de aplicare a reținerii și investigare ineficientă a dosarelor / suma achitată victimelor	8	301 700 euro
Cazuri de folosire în exces a forței la reținere și investigare ineficientă a dosarelor / suma achitată victimelor	3	151 623 euro
Cazuri de plasare a persoanelor în condiții inumane de detenție și neacordarea asistenței medicale adecvate / suma achitată victimelor	17	189 280 euro

DICTIONAR JURIDIC

Expertiza judiciară - Mijloc legal de probă, constând în efectuarea de investigații, lucrări, analize, calcule, aprecieri și concluzii, de către un specialist într-un anumit domeniu, la decizia organului de urmărire penală sau instanței de judecată, în scopul elucidării unor fapte sau împrejurări care formează ori ar urma să formeze obiectul unui proces. După domeniul în care se execută, expertizele judiciare pot fi de mai multe feluri: contabile, balistice, biologice, genetice, medico-legale, grafologice, tehnice etc.

Expertiza judiciară psihologică - Este expertiza care contribuie la diminuarea riscului unei erori

judiciare în calificarea acțiunilor subiectului, a comportamentului impus de o situație afectiv tensionată, de neconștientizarea motivului și caracterului acțiunilor săvârșite. Scopul principal al expertizei psihologice judiciare este de a ajuta organele de judecată și de urmărire penală în cercetarea problemelor specifice cu conținut psihologic importante pentru rezolvarea cazurilor penale și civile și de a obține informații obiective, aprecieri nepărtinitoare și principiale, importante pentru analiza situației.

Pretenții pecuniare - Solicitarea reclamantului de a compensa prejudiciul material cauzat în rezultatul acțiunilor ilegale.

„Telefonul de încredere” al Procuraturii Generale

Pentru a semnala cazuri de tortură, tratamente sau pedepse inumane ori degradante cetățenii pot suna la telefoanele de încredere ale Procuraturii Generale:

27-94-57 sau 27-30-27.

Apelurile sunt primite între orele 08:00-17:00, de luni până vineri. Cazurile sesizate de cetățeni vor fi înregistrate într-un registru special, mai apoi fiind prezentate spre examinare unui procuror superior.